

have Ret til at indføre og falholde Øl i Kjøbstæderne. Paa denne Maade lod den hele Sag sig meget let ordne. Der er her slet ikke taget Hensyn til de Hindringer, der staae i Veien for Ordningen, og forsaavidt vil det vistnok ikke vanskeliggjøre Sagen i det Hele, at denne Bestemmelse nu bliver truffen, som dette enkelte Forhold dog senere maa komme til at gaae ind under Ordningen af Næringsforholdene i det Hele, da der, som sagt, ved den foreliggende Bestemmelse aldeles ingen Ordning af det findes der Sted. Den anden Bemærkning, jeg vil tillade mig at gjøre, er den, at det forekommer mig, at man altsfor meget har betragtet dette Spørgsmaal som et Spørgsmaal, der verserede mellem Kjøbstad og Land. Det forekommer mig ikke, at der for Landbostanden i Almindelighed er nogen synderlig Interesse ved dette Spørgsmaal. Det er ikke saaledes, som naar der spørges om at udstrække en Næringsdrift til Landet, fordi der er Trang paa Landet til at faae visse Arbejder udførte eller til at faae visse Fornødenheder leverede i deres Nærhed. Her synes det mig, at, hvis der skal være Spørgsmaal om Kjøbstad og Land, saa verserer Spørgsmaalet mellem nogle faa Ølbryggere paa Landet og Ølbryggerne i Kjøbstæderne; men væsentligt synes det mig at være et reent Kjøbstads-Spørgsmaal, der verserer mellem Forbrugere og de Næringsdrivende i Kjøbstæderne. Saaledes kan det ogsaa fra den Side ikke betragtes som et Spørgsmaal, hvor man kan sætte Kjøbstad og Land imod hinanden; thi i selve Kjøbstæderne vil der være 2 Partier, nemlig paa den ene Side Forbrugere, der naturligtvis ønske, at Afgangen til at faae Fødemidler maa blive saa let som mulig, og paa den anden Side de Næringsdrivende, der ikke ønske, at der skal skee Noget, som de ville kalde Indgreb i deres Næring. Jeg troer, at de Næringsdrivende i Kjøbstæderne vilde have Ret til at beklage sig derover, hvis der skete et saadant Indgreb, fordi Beskatningsforholdene ikke ere lige. Det kan naturligtvis ikke opnaaes, at Skatterne kunne blive forholdsvis lige store for Ølbryggerne i Kjøbstæderne og Ølbryggerne paa Landet, men Ølbryggerne i Kjøbstæderne kunne dog med Billighed forlange, at deres Medconcurrenter paa Landet ikke skulle

være fritagne for Skatter og Afgifter til Communen, medens de selv maae betale dem. Det er nu oplyst, at Bygningskat ikke betales af Bryggerier paa Landet, og, selv om den betales, maae dog Næringsbrugerne i Kjøbstæderne tillige betale Bygningskat af deres Besøftelseilighed, og herom kan idetmindste efter de gjældende Bestemmelser ikke blive Tale paa Landet. Det er ogsaa bekendt, at en stor Deel af Communeafgifterne paa Landet, Bidrag til Amtsrepartitionsfondet, Beskafften og mange flere, kun hviler paa Hartornet, saa det er en høist ubetydelig Andeel, og maaffee saa godt som slet ingen, at de Næringsdrivende paa Landet for Tiden komme til at udrede af Communeafgifterne, medens derimod den Næringsdrivende i Kjøbstæderne maa tage sin fulde Andeel i Communeafgifterne. Det er dette Misforhold, der forekommer mig at gjøre det betænkeligt at foretage Noget, som altid af de Næringsdrivende i Kjøbstæderne vil blive betragtet som et Indgreb i deres Rettigheder, og jeg veed ikke, hvad jeg skulde svare, naar de vilde spørge mig, hvorledes jeg havde kunnet stemme for en saadan Udvidelse af Næringsdriften paa Landet, medens jeg dog maatte indrømme, at Beskatningsforholdene vare høist forskjelligte. Jeg troer, at det er almindelig bekendt, at der i Kjøbstæderne mellem de næringsdrivende Borgere er megen Skinsyge med Hensyn til deres Rettigheder, fordi de ikke ere repræsenterede her, idet det forekommer dem, at der er en Tendens til at gaae dem for nær. Men under disse Omstændigheder troer jeg, at man maa tage Hensyn til en saadan Stemning, og altsaa bør man ikke indlade sig paa lidt efter lidt at plukke disse Rettigheder fra Kjøbstæderne. Det er rigtigst, at Forholdene blive ordnede paa een Gang, men virkelig ordnede saaledes, at der tages Hensyn til de Indvendinger, der med Grund kunne gjøres gjældende mod ved et Pennestrog at udvide Næringsdriften i Kjøbstæderne til at blive almindelig paa Landet.

Stampe: Jeg troer ikke, at det høitærede Ting er i Frygt for, at jeg skal forlange Discussionen; det er ikke min Bane, og jeg behøver vel altsaa ikke at gjøre Undskyldning for, at jeg nu tager Ordet. Jeg skal ikke ind-